

Horten kommune

Vår ref. 12/19981
12/3545 - 2 / FA-C51

Saksbehandler:
Vera Irene Gjersøe

Verdensarvpolitikk - Ny, helhetlig verdensarvpolitikk - høring - saksfremstilling

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Hovedutvalg for kultur, oppvekst og familie	12.06.2012	025/12
Kommunestyret	25.06.2012	143/12

Ikke trykte vedlegg:

[Ny, helhetlig verdensarvpolitikk, høringsbrev datert 29.03.2012](#)

[Ny, helhetlig verdensarvpolitikk, høringsnotat, mars 2012](#)

[Ny, helhetlig verdensarvpolitikk, høringsinstanser](#)

Administrasjonens forslag

1. Horten kommune er tilfreds med at det legges opp til en langsiktig og forutsigbar verdensarvpolitikk nasjonalt og internasjonalt, og vil uttrykke tilslutning til det pågående arbeidet.
2. Horten kommune vil understreke nødvendigheten av faglig kvalitetssikring av det pågående nominasjonsarbeidet, økonomisk og organisatorisk.
3. Horten kommune foreslår at det samles flere punkter under overskriften "forvaltning" for å synliggjøre de bevarings- og forvaltningsmessige forpliktelsene som følger med verdensarvstatus.
4. Horten kommune støtter forslaget om statlig finansierte verdensarvkoordinatorer hvert enkelt sted.
5. Horten kommune støtter fleksibiliteten i lokal og regional organisering av verdensarvsentrene, men vil understreke behovet og viktigheten av forutsigbar statlig finansiering på 60 % av driftsutgiftene.

25.06.2012 Kommunestyret

Vedtak:

- 1 Horten kommune er tilfreds med at det legges opp til en langsiktig og forutsigbar verdensarvpolitikk nasjonalt og internasjonalt, og vil uttrykke tilslutning til det pågående arbeidet.

- 2 Horten kommune vil understreke nødvendigheten av faglig kvalitetssikring av det pågående nominasjonsarbeidet, økonomisk og organisatorisk.
- 3 Horten kommune foreslår at det samles flere punkter under overskriften "forvaltning" for å synliggjøre de bevarings- og forvaltningsmessige forpliktelsene som følger med verdensarvstatus.
- 4 Horten kommune støtter forslaget om statlig finansierte verdensarvkoordinatorer hvert enkelt sted.
- 5 Horten kommune støtter fleksibiliteten i lokal og regional organisering av verdensarvsentrene, men vil understreke behovet og viktigheten av forutsigbar statlig finansiering på 60 % av driftsutgiftene.
- 6 Horten kommune er skeptisk til å involvere et statlig kontrollorgan som Statens naturoppsyn i organiseringen, dersom dette får en rolle ut over rent det rent veiledende.
- 7 Buffersonene er valgt uten dybdeanalyse og konsekvensutredninger, og må i så måte være mer fleksible enn det nå legges til grunn.

Møtebehandling:

Votering:

- Hovedutvalgets innstilling pkt. 1 enstemmig vedtatt.
- Hovedutvalgets innstilling pkt. 2 enstemmig vedtatt.
- Hovedutvalgets innstilling pkt. 3 enstemmig vedtatt.
- Hovedutvalgets innstilling pkt. 4 enstemmig vedtatt.
- Hovedutvalgets innstilling pkt. 5 enstemmig vedtatt.
- Hovedutvalgets innstilling pkt. 6 vedtatt med 33 mot 8 stemmer.
- Hovedutvalgets innstilling pkt. 7 vedtatt med 38 mot 3 stemmer.

12.06.2012 Hovedutvalg for kultur, oppvekst og familie

Hovedutvalgets innstilling til kommunestyret:

- 8 Horten kommune er tilfreds med at det legges opp til en langsiktig og forutsigbar verdensarvpolitikk nasjonalt og internasjonalt, og vil uttrykke tilslutning til det pågående arbeidet.
- 9 Horten kommune vil understreke nødvendigheten av faglig kvalitetssikring av det pågående nominasjonsarbeidet, økonomisk og organisatorisk.
- 10 Horten kommune foreslår at det samles flere punkter under overskriften "forvaltning" for å synliggjøre de bevarings- og forvaltningsmessige forpliktelsene som følger med verdensarvstatus.
- 11 Horten kommune støtter forslaget om statlig finansierte verdensarvkoordinatorer hvert enkelt sted.
- 12 Horten kommune støtter fleksibiliteten i lokal og regional organisering av verdensarvsentrene, men vil understreke behovet og viktigheten av forutsigbar statlig finansiering på 60 % av driftsutgiftene.
- 13 Horten kommune er skeptisk til å involvere et statlig kontrollorgan som Statens naturoppsyn i organiseringen, dersom dette får en rolle ut over rent det rent veiledende.
- 14 Buffersonene er valgt uten dybdeanalyse og konsekvensutredninger, og må i så måte være mer fleksible enn det nå legges til grunn.

Møtebehandling:

Eddy Robertsen fremmet følgende tilleggspunkter:

Nytt punkt 6:

Horten kommune er skeptisk til å involvere et statlig kontrollorgan som Statens naturoppsyn i organiseringen, dersom dette får en rolle ut over rent det rent veiledende.

Nytt punkt 7:

Bufferonene er valgt uten dybdeanalyse og konsekvensutredninger, og må i så måte være mer fleksible enn det nå legges til grunn.

Votering:

Administrasjonens forslag enstemmig vedtatt.

Robertsens punkt 6 vedtatt med 5 mot 2 stemmer (SV og AP)

Robertsens punkt 7 vedtatt med 5 mot 2 stemmer (SV og AP)

SAKSOPPLYSNINGER

Bakgrunn

Miljøverndepartementet satt i desember 2010 ned en arbeidsgruppe for å utrede spørsmålet om en ny, helhetlig verdensarvpolitikk for perioden frem til 2025. Denne helhetlige politikken skal ta opp både nasjonale og internasjonale elementer, sammenhengen mellom dem og hva som skal til for at Norge skal kunne gjennomføre forpliktelsene etter verdensarvkonvensjonen.

I mars 2012 sendte departementet ut en bearbeidet versjon av arbeidsgruppens rapport på høring til berørte kommuner, fylkeskommuner, fylkesmenn og organisasjoner med høringsfrist 1. juli 2012. Horten kommune er berørt som oppført på [den tentative listen til UNESCO](#) under "Vestfold Ship Burials and Hyllestad Quernstone Quarries" som del av den transnasjonale serienominasjonen "Viking Age Monuments and Sites". Søknaden vil bli sendt innen utgangen av januar 2013, og innskriving vil da kunne skje sommeren 2014.

På bakgrunn av rapporten har departementet gitt sine tilrådinger delt inn i ni hovedpunkter. Hovedkonklusjonene, samt eventuelle vurderinger fra høringsrunden, vil bli innarbeidet i en stortingsmelding om kulturminner. Meldingen forventes ferdigbehandlet i løpet av 2013.

Faktiske forhold

Formålet med dokumentet er å konkretisere utviklingstrender, ambisjonsnivå og prioriteringer, og med det bidra til at oppfølgingen av verdensarven i årene som kommer blir målrettet og godt koordinert. Norge har som ambisjon at de norske verdensarvområdene skal utvikles som fyrtårn for den beste praksisen innenfor kultur- og naturforvaltning.

Rapporten omhandler strategier for Norges engasjement i verdensarvspørsmål med vekt på blant annet de internasjonale forpliktelsene gjennom UNESCO-samarbeidet. Samtidig understrekes statspartens ansvar for å identifisere, verne og forvalte verdensarv innenfor egne grenser. Verdien av det nordiske samarbeidet på feltet understrekes og anbefales videreført.

I rapporten gis det uttrykk for at Norge bør bidra med kompetanse og erfaring der det er behov for det i forhold til verdensarv globalt. Det legges opp til en restriktiv politikk for nye norske nominasjoner framover, med unntak for potensiell samisk verdensarv. Det legges videre opp til å prioritere å sikre eksisterende verdensarv, og den som er i ferd med å nomineres. Det er imidlertid ikke innarbeidet forslag til faglig kvalitetssikring av pågående nominasjonsarbeid verken økonomisk eller organisatorisk.

Rapporten, og departementets anbefalinger, er delt inn i ni hovedtema med en rekke anbefalinger. Temaene med noen utvalgte anbefalinger gjengis under:

❖ Identifisere verdensarv i Norge

❖ Organisering, aktører og samarbeid

Anbefaler at:

- det blir etablert et fast årlig møte mellom statlige myndigheter og representanter for verdensarvområdene,
- det blir etablert et samarbeidsorgan (verdensarvråd) ved hvert enkelt verdensarvområde. Organiseringen av et slikt samarbeidsorgan utarbeides i samarbeid mellom de lokale og regionale myndighetene og det ansvarlige direktoratet (Riksantikvaren eller Direktoratet for naturforvaltning),
- det ved hvert enkelt verdensarvområde blir etablert en koordinatorfunksjon eller –stilling (verdensarvkoordinator) som skal ivareta definerte oppgaver,
- det blir vurderert om Statens naturoppsyn også bør få en rolle når det gjelder å rapportere brudd på plan- og bygningsloven innenfor verdensarvområdene.

- ❖ **Lowverk og forvaltningsplan for verdensarv**
Anbefaler at:
 - de norske verdensarvområdene har en relevant forvaltningsplan for verdensarven innen utgangen av 2014,
 - ansvaret for verdensarven kommer tydelig frem i alle relevante kommunale og fylkeskommunale planer og i forvaltningsplanene for naturvernområdene.

- ❖ **Buffersoner**
Anbefaler at:
 - behovet for buffersoner for alle de norske verdensarvområdene blir vurdert som et ledd i arbeidet med forvaltningsplanene for verdensarven,
 - eventuelle buffersoner innarbeides i kommunens planverktøy i henhold til plan- og bygningslovens bestemmelser.

- ❖ **Overvåking og rapportering**
Anbefaler at:
 - Norge prioriterer å overvåke verdensarven gjennom et system for overvåking ved å utvikle målbare indikatorer for verdensarvområdenes verdier og foreta en risikovurdering ved alle verdensarvområdene.

- ❖ **Sentre for verdensarven**
Anbefaler at:
 - alle verdensarvområdene har gode sentre som kan formidle informasjon om egen verdensarv, om verdiene den representerer og om hva som gjør at den blir vurdert som noe hele menneskeheten har ansvaret for,
 - sentrene samarbeider med, eller inngår i, etablerte institusjoner i lokalsamfunnet som har formidlings-, informasjons- og forvaltningsoppgaver knyttet til kultur- og naturarven,
 - sentrene ikke etableres etter en fast modell, men at det enkelte senteret formes etter behov, interesser, oppgaver og partnerskap lokalt (avgjøres av verdensarvrådet),
 - staten, fylkeskommunen og kommunen bidrar til en forutsigbar finansiering av driften ved sentrene, under forutsetning av at disse ivaretar definerte oppgaver.

- ❖ **Formidling**
Anbefaler at:
 - det blir utarbeidet en felles formidlings-, utdannings- og informasjonsstrategi for den norske verdensarven (skilting inngår),
 - det legges til rette for at relevante museer blir styrket i arbeidet med å formidle verdensarven.

- ❖ **Kunnskap og kompetanse**
Anbefaler at:
 - forvaltningskompetansen blir bygd systematisk opp gjennom de årlige samlingene for verdensarvområdene,
 - det stilles midler til rådighet for å få utredet nødvendige problemstillinger, som for eksempel sårbarhetsanalyser.

- ❖ **Skole og utdanning**
Anbefaler at:
 - verdensarvområdene får støtte til å utarbeide og tilby besøkspakker eller verdensarvopplevelser i regi av Den kulturelle skolesekken og Den naturlige skolesekken,
 - verdensarvområdene skal ha pedagogisk tilrettelagt informasjon til bruk for skolene,
 - Miljøverndepartementet tar initiativ til et samarbeid med Folkeuniversitetet, Friundervisningen, AOF og andre for å utvikle en kurspilot om verdensarven.

❖ Internasjonalt samarbeid

❖ Verdiskaping

Anbefaler at:

- verdensarven blir prioritert høyt i Miljøverndepartementets nye strategi for verdiskaping knyttet til kultur- og naturarven,
- samarbeidet mellom verdensarvområdene og lokale næringsdrivende blir styrket,
- det legges opp til et samarbeid mellom alle kommuner med verdensarvområder.

Verdensarven behandles også i flere andre politiske dokumenter som Stortingsmelding nr. 16 (2004 – 2005) *Leve med kulturminner* og Regjeringens reiselivsstrategi *Destinasjon Norge*, Nasjonal strategi for reiselivsnæringen, april 2012. Resultat av arbeidet med denne rapporten skal også innarbeides i stortingsmelding om kulturminner.

Lover og forskrifter

Verdensarvstatus i Vestfold – intensjonserklæring og avgrensning av verdensarvområdet vedtak 20.06.2011 saksnummer K-052/11.

Verdensarvstatus i Vestfold – forvaltningsplan Skipshaugene i Vestfold vedtak 12.12.2011 vedtak K-134/11.

Vurderinger

Administrasjonen mener ut i fra den kunnskap man har tilegnet seg gjennom søknadsprosessen, at rapporten behandler vesentlige forhold knyttet til en forutsigbar og langsiktig politikk. Blant de ni hovedtemaene savnes ett om samlet forvaltning av verdensarv erdiene, noe som kan bidra til at fokuset på bevaring og forvaltning av verdiene ikke synliggjøres og kommer tydelig nok frem. Det konkrete innholdet i anbefalingene, og i rapportens framstilling av samme forhold, er imidlertid gode forslag som peker ut en retning og strategi for verdensarv politikken fremover med implikasjoner for Norges internasjonale engasjement så vel som for etablering av en samlet politikk nasjonalt.

Selve rapporten foreslår under overskriften *Koordinatorfunksjon* at staten bør sikre finansiering av en slik funksjon de steder som har verdensarv status. Forslaget inneholder også en nærmere beskrivelse av innholdet i funksjonen, noe som ser ut til å være velfunderte innspill. Forslaget til finansiering synliggjør det statlige engasjementet i tråd med den helhetlige strategien.

Når det gjelder formidling legges det opp til fleksibilitet med hensyn til organiseringen av Sentre for verdensarv , men det anbefales å samarbeide med eller inngå i allerede etablerte institusjoner og eller fagmiljøer, noe som kan gi nødvendig rom for lokale og regionale løsninger tilpasset forholdene hvert enkelt sted. Videre foreslås det i punkt 4.6 inntil 60 % statlig finansiering av den offentlige driften. Med bakgrunn i Vestfolds erfaringer med museumstilskudd, hvor det i 2011 var i overkant av 47 % statlig tilskudd, er det ønskelig med en noe mer forpliktende formulering for den statlige andelen av driftstilskuddet.

Økonomiske konsekvenser

Ikke utredet.

Miljøkonsekvenser

Ikke utredet.

Konklusjon/anbefaling

Administrasjonen anbefaler at kommunen gir følgende høringsuttalelse:

Horten kommune er tilfreds med at det legges opp til en langsiktig og forutsigbar verdensarvpolitikk nasjonalt og internasjonalt, og vil uttrykke tilslutning til det pågående arbeidet.

Horten kommune vil understreke nødvendigheten av faglig kvalitetssikring av det pågående nominasjonsarbeidet, økonomisk og organisatorisk.

Horten kommune foreslår at det samles flere punkter under overskriften "forvaltning" for å synliggjøre de bevarings- og forvaltningsmessige forpliktelsene som følger med verdensarvstatus.

Horten kommune støtter forslaget om statlig finansierte verdensarvkoordinatorer hvert enkelt sted.

Horten kommune støtter fleksibiliteten i lokal og regional organisering av verdensarvsentrene, men vil understreke behovet og viktigheten av forutsigbar statlig finansiering på 60 % av driftsutgiftene.